

ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ ਜੇ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2013 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 8141

ਮਈ 01, 2013

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - ਐਸ. 482 - ਸੁਪਰਡਾਰੀ/ਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ - ਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ - ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ - ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ - ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ - ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲੀਬਿਟ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੱਡੀਆਂ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਾਟਾ

ਹਿਟਾਚੀ ਮਾਡਲ ਐਕਸ 200 ਐਲਸੀ ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਐਕਸੈਵੇਟਰ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਾਹਨ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਉਕਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਟਿੱਪਰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

ਦੇਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਿਤਾ, ਐਡੀ. ਦੇਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ.

ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। 2013 ਦਾ ਨੰਬਰ M-8141 ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਹੈ। 2013 ਦਾ ਨੰਬਰ M-8040 ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਸੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸਟਰ ਤੋਂ ਤੱਥ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 2013 ਦਾ ਨੰਬਰ M-8141 ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2) ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 (ਸੱਖੇਪ ਵਿੱਚ - ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਤਹਿਤ 2.3.2013 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਵਪੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ, ਰੋਪੜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਤੀ 16.2.2013 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਸੱਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪੂਜਾ ਨੇ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਿਤੀ 4.2.2013 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 1.00 ਵਜੇ ਚਾਂਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਾਰਡ

ਵੱਲੋਂ ਥਾਣਾ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਪੁਰ ਬੋਲਾ। ਜੀ.ਐਸ.ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਚੰਦ ਪੁਰ ਬੋਲਾ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਟਿੱਪਰ ਚਾਲਕ ਟਿੱਪਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਜਰੀ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਤਾਜ਼ੇ ਬੱਜਰੀ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਾਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੋ ਟੋਏ ਪਏ ਹਨ ਜੋ ਤਾਜ਼ੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21)i)(4)(i) ਤਹਿਤ ਜੀ.ਐਸ. ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਟਿੱਪਰ ਚਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਿਲੇ ਟਿੱਪਰਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-12-ਕਿਊ-0771, ਪੀ.ਬੀ.-12-ਕਿਊ-1783, ਪੀ.ਬੀ.-12-ਕਿਊ-0662, ਪੀ.ਬੀ.-12-ਐਨ-5360, ਪੀ.ਬੀ.-12-ਕਿਊ-1784, PB12-N 5360 ਅਤੇ PB-12N5359 ਅਤੇ Poplaine Tata Hiutachi Ex.200 LC.

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਟਰੱਕ/ਟਿੱਪਰ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 12 ਕਿਊ 0662 ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਚੇਤ ਰਾਮ ਨੇ ਟਰੱਕ/ਟਿੱਪਰ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 12 ਕਿਊ 1783 ਅਤੇ ਪੀਬੀ 12 ਕਿਊ 1784 ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਿਟਾਚੀ ਮਾਡਲ ਐਕਸ 200 ਐਲਸੀ ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਐਕਸੈਵੇਟਰ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ। ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 16.2.2013 ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 16.2.2013 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 2.3.2013 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਟਿੱਪਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਹਿਟਾਚੀ ਮਾਡਲ ਐਕਸ 200 ਐਲਸੀ ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਐਕਸੈਵੇਟਰ ਮਸ਼ੀਨ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤੱਥ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਟਿੱਪਰਾਂ/ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ **ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। 2013 ਦਾ ਐਮ. ਨੰਬਰ 3930 19.2.2013 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਿਸ. 2012 ਦਾ ਨੰਬਰ M-23590 10.09.2012 ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁੰਦਰਭਾਈ ਅੰਬਾਲਾਲ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।**

(1) 2003 (1) RCR (CrL.) 380

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2012 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9388 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ **ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 17.8.2012 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)।**

(8) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(9) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ **ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ** ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੱਡੀਆਂ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

(10) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ

ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(11) **ਸੁੰਦਰਭਾਈ ਅੰਬਾਲਾਲ ਦੇਸਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ -

- (1) ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ;
- (2) ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ;
- (3) ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੜਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ।

(2) (2012) 4 SCC 629

(12) ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਥਾਣੇ 'ਚ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ |

(13) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ **ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਨੇ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਟਿੱਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ।

(14) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ **ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

(15) ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਹਿਟਾਚੀ ਮਾਡਲ ਐਕਸ 200 ਐਲ.ਸੀ. ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਐਕਸੈਵੇਟਰ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਸਪੁਰਦਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ. ਮਾਲਕ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਉਕਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਟਿੱਪਰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

(16) ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।

(17) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ

ਜਾਵੇ।

ਐਸ ਗੁਪਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਜਤਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ ਜੇ.

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ @ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਹੋਰ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਜਵਾਬਦੇਹ

CRA ਨੰ. 609-2000 ਦਾ ਐਸ.ਬੀ

ਸਤੰਬਰ 12, 2013

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 - S.15 ਅਤੇ 25
- ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - S.313 - ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 - S.108-
ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 - S.25 'ਇਕਬਾਲ' - 'ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹੀ' - 'ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ' -
ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ - 88.5
ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੇ ਥੈਲੇ। ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਭੁੱਕੀ ਬਰਾਮਦ- ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜੀਤ ਕੌਰ
ਵੀ ਸਨ